

Werk

Label: Article

Jahr: 1979

PURL: https://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?31311157X_0104|log88

Kontakt/Contact

[Digizeitschriften e.V.](#)
SUB Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen

✉ info@digizeitschriften.de

VÝROČÍ STÝCH NAROZENIN PROF. PHDR. JANA VOJTĚCHA

KAREL DRÁBEK, Praha

V letošním roce bylo tomu již sto let, co se narodil význačný pracovník v oboru geometrie a vynikající pedagog, řádný profesor matematiky na Vysoké škole inženýrského stavitelství (dnešní stavební fakultě při ČVUT), PhDr. JAN VOJTĚCH.

Jan Vojtěch, narozený 5. srpna 1879 v Kyjově na Moravě, po maturitě na českém klasickém gymnasiu v Uherském Hradišti studoval na filosofické fakultě pražské university. Již po čtyřech letech studií předložil disertační práci z analýzy a po příslušných zkouškách byl 13. prosince 1902 prohlášen doktorem filosofie.

Po aprobaci 15. prosince 1902 působil v letech 1902/03 až 1914/15 hlavně na středních školách na Moravě, naposled na II. české reálce v Brně jako středoškolský profesor matematiky a fyziky. Po habilitaci na české vysoké škole technické v Brně z geometrie (30. srpna 1909) konal docentské přednášky, ale již od 27. prosince 1912 byl honorovaným docentem. Zde byl také jmenován 24. října 1915 titulárním mimořádným, 25. února 1918 mimořádným a 12. ledna 1920 řádným profesorem. Po smrti prof. Matěje Norberta Vaněčka byl jmenován řádným profesorem matematiky na Vysoké škole inženýrského stavitelství ČVUT v Praze, kde s výjimkou let v okupaci vyučoval až do svého odchodu do výslužby 30. září 1949. Nebyl již však v této době úplně zdrav, takže krátce poté zemřel 19. ledna 1953 v Praze.

Prof. Vojtěch v první řadě napsal soustavu nových učebnic z geometrie pro vyšší třídy středních škol, zpracované vzhledem k elementárním geometrickým transformacím a jejich grupám. Po svém jmenování v Brně sepsal pro potřeby posluchačů techniky dvoudílnou učebnici *Základy matematiky*, ve které, podle jejího určení, zachoval přiměřenost mezi úplnou matematickou přesností a srozumitelností výkladu pro začátečníky. Velký klad učebnice je ve velkém počtu příkladů pro další procvičování přednesené a prostudované látky.

Také ve vědecké a odborné práci je patrna jeho postupná dvojí učitelská profese. Na střední škole se zabýval studiem elementární matematiky a její výuky, na vysoké škole teorií transformací a jejich grup, teorií křivek a projektivní geometrií. Hlavním jeho dílem je monografie *Geometrie projektivní*, obsahující včetně bibliografických odkazů vše, co do doby vydání bylo z tohoto oboru známo.

Za dobu svého působení na vysoké škole v Brně i v Praze přispěl prof. Vojtěch k dobré výchově v matematice pro mnoho našich inženýrů. Zásadovost v práci považoval za nejlepší cestu za dalším vzděláním, které si nedovedl představit bez samostatného a pilného studia. Jeho osobní profil člověka a vědce si stále připomínáme při pohledu na jeho celoživotní dílo.*)

*) O jeho životě a díle viz více v mém článku: Sto let od narození prof. PhDr. Jana Vojtěcha, *Pokroky matematiky, fyziky a astronomie*, XXIV (1979), str. 223—225.